

Avtal för Hjälpmedelsnämnden Dalarna

Kommunerna i Dalarna; Avesta, Borlänge, Falun, Gäddede, Hedemora, Leksand, Ludvika, Malung-Sälen, Mora, Orsa, Rättvik, Smedjebacken, Säter, Vansbro och Älvdalen samt Region Dalarna har kommit överens om att från och med 2014-01-01 inrätta en gemensam nämnd, kallad Hjälpmedelsnämnden Dalarna för att samverka kring hjälpmedelsverksamheten för de som omfattas av dels kommunernas och dels Region Dalarnas ansvar enligt Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), (HSL).

Region Dalarna är värdkommun och Hjälpmedelsnämnden ingår i Region Dalarnas organisation. Region Dalarna är juridisk person för denna nämnd.

§ 1 Syfte

Syftet med Hjälpmedelsnämnden Dalarna är att de som omfattas av Hjälpmedelsnämndens ansvar har tillgång till funktionella och säkra hjälpmedel och god service oavsett bostadsort och oavsett om det är kommun eller regionen som är huvudman i det enskilda fallet. Samverkan kring hjälpmedelsfrågorna ska bidra till en rationell och kostnadseffektiv verksamhet ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Den värdegrund som samverkan skall bygga på är att:

- Vi utgår från patientens/brukarens behov
- Vi samarbetar aktivt över organisations- och huvudmannagränser
- Vi bemöter varandra med respekt och visar tillit
- Vi lär av varandra och tar tillvara varandras kompetens

§ 2 Uppdrag

Hjälpmedelsnämnden ska enligt HSL erbjuda de personer som omfattas av kommunernas och regionens ansvar; hjälpmedel, tillbehör, förbrukningsmaterial och därtill kopplade tjänster inom följande områden:

- Behandling och träning
- Förflyttning
- Kommunikation, larm, omgivningskontroll och kognition
- Kontinens
- Personlig vård
- Personlig Medicinsk Behandling

Hjälpmedelsnämnden ska svara för omvärldsbevakning av hjälpmedelsfrågor och närliggande frågor av övergripande karaktär.

Hjälpmedelsnämnden skall erbjuda länets kommuner och regionen möjligheten att teckna separata avtal avseende utrustning som Hjälpmedelsnämnden inte ansvarar för i dagsläget.

Hjälpmedelsnämnden ansvarar, inom uppdraget § 2, för nedanstående;

- Att utarbeta och besluta om regelverk/policy/riktlinjer för Hjälpmedelsnämndens verksamhet i länet
- Allmän och riktad information
- Vid behov lägga förslag till patient/brukaravgifter inom hjälpmedelsområdet som föreläggs respektive medlem för beslut
- Definition och prissättning av tjänster och hjälpmedel
- Utbildning/kompetensutveckling av förskrivare och övriga
- Upphandling av varor och tjänster som förskrivs, beställs eller på annat sätt distribueras via Hjälpmedelsnämnden
- Inköp, lagerhållning och distribution
- Funktionsduglighet och säkerhet hos levererade hjälpmedel
- Bevaka och följa gällande lagstiftning och säkerhetsföreskrifter inom området
- Drift och utveckling av verksamhetssystem för hantering av hjälpmedel
- Dalarnas Hjälpmedelscenters förebyggande arbete
- Samråd med brukarorganisationer
- Initiera utvecklingsarbete som en följd av omvärldsförändringar
- Utvärdering och uppföljning av hjälpmedelsverksamheten, dels ur ett brukarperspektiv, dels ur ett medlemsperspektiv så att verksamheten drivs ekonomiskt och rationellt
- Representation i tjänstemannagrupper

Hjälpmedelsnämnden samråder enligt nedanstående;

Hjälpmedelsnämnden är ett **samrådsorgan** mellan parterna för gemensamma frågor med utgångspunkt utifrån Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Socialtjänstlagen (SOL) samt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Förutom tidigare nämnda ansvarsområden ingår följande:

- Hörsel
- Ortopedteknik
- Syn
- Tolkservice

I egenskap av samrådsorgan bereder Hjälpmedelsnämnden ärenden inför beslut i kommun respektive region.

Gemensamma grupper för ledning och styrning

Politisk grupp

Arbetsutskott

Inom nämnden ska finnas ett arbetsutskott bestående av fem politiskt valda ledamöter, varav ordförande utgör en av dessa, samt fem ersättare som väljs av nämnden. Utskottet har till uppgift att bereda ärenden inför Hjälpmedelsnämndens sammanträden.

Tjänstemannagrupper

Beredningsgrupp Hjälpmedel

Gruppen har i uppdrag att handlägga och bereda ärenden till nämnden samt att ansvara för omvärldsbevakning och information till berörda. Beredningsgruppen består av tjänstemän med chefsbefattning från kommuner och Region Dalarna samt representant från MAS/MAR-nätverket i Dalarna.

Beredningsgruppen ska sammanträda minst 4 ggr/år eller innan Hjälpmedelsnämnden sammanträder. Hjälpmedel Dalarna är sammankallande.

Medlemsråd

Medlemsrådet är ett forum för:

- Löpande hantering av praktiska frågor avseende riktlinjer, servicenivå, utbildningsbehov m.m.
- Synpunkter och förslag som kan förbättra hjälpmedelsverksamheten

Kommuner och regionen väljer representanter till rådet. Hjälpmedel Dalarna är sammankallande.

Sortimentsgrupper

Grupperna utarbetar på uppdrag av Beredningsgrupp Hjälpmedel förslag till riktlinjer och beskriver både hjälpmedel/produkter och ny teknik samt dess konsekvenser för hälso- och sjukvården. De säkrar att sortimentet på bästa möjliga sätt tillgodoser patienternas/brukarnas behov inom ramen för lagstiftning och ekonomi. Gruppernas arbete och sammansättning utformas så att det bidrar till att vi har ett väl fungerande hjälpmedelssortiment.

Hjälpmedel Dalarna utser representanter i samråd med Medlemsrådet. Hjälpmedel Dalarna är sammankallande.

Funktionshinderrådet i Dalarna, FRID, och Regionens pensionärsråd

Funktionshinderrådet i Dalarna, FRID, och Regionens pensionärsråd är rådgivande organ och dess arbete syftar till att ge bra beslutsunderlag avseende hjälpmedelsområdet.

Hjälpmedel Dalarna ansvarar för att på länsnivå informera och föra dialog avseende hjälpmedelsfrågor.

§ 3 Administration

Region Dalarna har, som värdkommun, ansvar för att upprätthålla kanslifunktionen.

§ 4 Ansvar för personal och egendom

För den verksamhet som Hjälpmedelsnämnden ansvarar för ska Region Dalarna äga all lös egendom. Region Dalarna ska vara arbetsgivare för den personal som arbetar inom Hjälpmedelsnämndens verksamhetsområde.

§ 5 Försäkringar

Region Dalarna tecknar och vidmakthåller erforderliga försäkringar för Hjälpmedelsnämndens verksamhet.

§ 6 Ekonomi

Förändringar i prissättningen beslutas av Hjälpmedelsnämnden och ekonomiska planeringsförutsättningar inför kommande budgetår meddelas kommunerna och regionen senast den 31/3 varje år. Till samma datum informerar kommunerna och regionen nämnden om eventuella verksamhetsförändringar som påverkar hjälpmedelsförsörjningen kommande verksamhetsår.

Finansiering av Hjälpmedel Dalarna sker dels via abonnemang, dels genom försäljning/uthyrning av hjälpmedel, tillbehör och förbrukningsmaterial samt försäljning av tjänster till kommunernas och regionens verksamheter. Grundprincipen för all försäljning och uthyrning är att självkostnadspris ska gälla.

Det årliga resultat som uppstår hos Hjälpmedel Dalarna och som avser Hjälpmedelsnämnden ska efter beslut i Hjälpmedelsnämnden fördelas mellan respektive kommun och Region Dalarna i proportion till nyttjandet av Hjälpmedel Dalarna. I detta avseende räknas totalt fakturerat belopp som bas för beräkning av respektive parts andel.

Understiger det årliga bokförda resultatet, positivt eller negativt, 1 % av budgetomslutningen (motsvarande ca 1,6 Mkr 2019) fördelas inget mellan parterna, utan beloppet kvarstår som en framtida regleringspost hos Hjälpmedel Dalarna. Om regleringsposten är negativ ska en plan för återställande under max 3 år tas fram. Ianspråktagande av positiv regleringspost ska avse strategiska verksamhetsutvecklande insatser. Nämnden fattar årliga beslut om plan för återställande alternativt i anspråktagande.

Om återbetalning/efterdebitering sker ska orsaken till detta analyseras och i möjligaste mån leda till justeringar i nästkommande års prissättning. Eftersom grunden för prissättningen utgörs av självkostnad skall prissättningen varje år utformas utifrån att intäkter och kostnader balanseras.

Inför varje nytt år kan priserna uppräknas utifrån Sveriges Kommuner och Landstings index "Prisindex med kvalitetsjusterade löner för landsting" (LPIK). LPIK tas fram genom att priset för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris. Förändringen av index under 12-månadersperioden oktober t o m september närmast före det nya året ska användas som uppräkningsfaktor.

Om nämnden upphör tar medlemmarna ett gemensamt ekonomiskt ansvar för omställningen/förändringen.

Abonnemang

Kommunerna och regionen betalar ett fast abonnemang varje år under avtalsperioden. I årsabonnemanget ingår följande:

- Kostnader för kanslifunktion
- Bastjänster definierade i Tjänstekatalog
- Kostnaderna för ovanstående fördelas mellan länets kommuner och Region Dalarna utifrån totalt fakturerat belopp föregående år

Kostnaderna fördelas i nästa steg mellan länets kommuner i relation till antalet invånare i kommunen. Som avstämningstidpunkt gäller den 1 oktober året före det år som är aktuellt för debitering.

Tilläggstjänster

Respektive Kommun kommunerna? och/eller regionen kan teckna tilläggsavtal kring tjänster som inte ingår i det fasta årsabonnemanget eller i köp/hyra av hjälpmedel. Dessa tjänster kan t ex avse service, underhåll och besiktning av hjälpmedel som ägs av kommunen eller regionen och som inte ingår i den gemensamma hanteringen av hjälpmedel.

§ 7 Externa utförare av hälso- och sjukvård

Om kommun eller regionen tecknar avtal med extern utförare om att på kommunens/regionens uppdrag utföra hälso- och sjukvård där hjälpmedelsförsörjning ingår ska kommunen/regionen genom avtal förpliktiga entreprenör att samverka med hjälpmedelsverksamheten under samma förutsättningar som för kommunens/regionens enheter. Om ett sådant avtal tecknas bör beskrivning av konsekvenserna dokumenteras samt uppföljning ske. Sådana förändringar informeras till Beredningsgruppen.

I de fall kommunerna eller regionen har avtal med externa utförare av Hälso- och sjukvård, där hjälpmedelsförsörjning ingår och avtalet omfattar sammanhållande journalföring, ska det informeras till Beredningsgruppen. En gång per år sker en avstämning i Hjälpmedelsnämnden av vilka externa aktörer som är aktuella.

Om ansvaret för hjälpmedel i ett eventuellt entreprenörsavtal kvarstår hos kommunen/regionen kan entreprenören genom avtal, med Hjälpmedel Dalarna, ges samma rätt att nyttja hjälpmedelsförsörjningen som motsvarande kommun eller regionenhet förutsatt att gällande lagstiftning kan efterlevas.

Abonnemangskostnaden påverkas inte av förekomsten av externa utförare utan faktureras alltid berörd kommun/regionen utifrån principerna i § 6.

§ 8 Fakturering

Hjälpmedel Dalarna fakturerar kommunerna och Region Dalarna månadsvis. Betalningsvillkor, 30 dagar från fakturans ankomstdag.

Region Dalarna svarar för arkivering och för informationens beständighet avseende fakturor och fakturaunderlag i enlighet med gällande lagstiftning. Kommunerna har rätt att ta del av denna information.

§ 9 Insyn i förvaltning

Medlemmarna har rätt till löpande insyn i och redovisning av det som gäller Hjälpmedelsnämndens verksamhet. Hjälpmedelsnämnden ska till de samverkande kommunerna och till regionen rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är. Rapporteringen sker i enlighet med Region Dalarnas rapporteringsstruktur.

§ 10 Informationsskyldighet

En informationsskyldighet föreligger mellan huvudmännen på länsnivå och lokal nivå. Huvudmännen har ett ömsesidigt ansvar att i ett tidigt skede informera varandra om planerade förändringar om dessa påverkar den andres verksamhet.

§ 11 Mandatperiod

Mandatperioden ska vara fyra år räknat från den 1 januari året efter det allmänna valet till kommun och regionfullmäktige hållits i hela landet.

§ 12 Sammansättning

Hjälpmedelsnämnden skall bestå av 18 ledamöter och 18 ersättare Region Dalarna utser 3 ledamöter och 3 ersättare. Kommunerna Avesta, Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Leksand, Ludvika, Malung-Sälen, Mora, Orsa, Rättvik, Smedjebacken, Säter, Vansbro och Älvdalen utser vardera 1 ledamot och 1 ersättare.

Medlemmarna är överens om att Region Dalarna ska inneha posten som ordförande och kommunerna posten som 1:e och 2:e vice ordförande. Huvudmännen är överens om att ordförande bör nomineras bland regionens ledamöter för samma tid som ledamöterna i Hjälpmedelsnämnden väljs, vice ordförande bör nomineras bland kommunernas ledamöter för samma tid som ledamöterna i Hjälpmedelsnämnden väljs.

§ 13 Omförhandling

Omförhandling av detta avtal sker i samband med avtalstidens utgång eller då minst hälften av medlemmarna så begärt. Medlemmarna är överens om att Hjälpmedelsnämndens ansvar kan komma att utökas.

§ 14 Tvister

Tvist rörande tolkning och tillämpning av detta avtal ska avgöras av allmän domstol.

§ 15 Avtalets giltighet

Detta reviderade avtal gäller från 1 januari 2020 till 31 december 2025 under förutsättning att fullmäktige i kommunerna samt regionen har godkänt avtalet genom ett lagakraft vunnet beslut och uppsägning inte skett. Uppsägning ska göras skriftligen senast två år före avtalstidens utgång. Om avtalet ej sägs upp så förlängs det ytterligare tre år. Avtalet är 2019-09-06 reviderat med anledning av att Landstinget Dalarna övergår i Region Dalarna fr o m 2019-01-01.

§ 16 Affärsförhållanden, kompetens och tillgänglighet

Affärsförhållanden, kompetens och tillgänglighet finns reglerat i Tjänstekatalog, vid avtalets ingående benämnd "Tjänstekatalog - Hjälpmedel Dalarna" mellan kommunerna och Hjälpmedel Dalarna.